Prima instanţă: Judecătoria Drochia, sediul central (judecător Vladimir Craveț)
Dosarul nr.2a-1177/24 (nr. 2-24006891-03-2a-19092024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

16 ianuarie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președinta completului, judecătoare: Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Stanislav Grosu
Grefier: Nadejda Macovei

examinând în ședință judiciară publică, cererea de apel depusă de ***** prin intermediul avocatului Cebotari Vitalii împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Marcela către ***** privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 16 ianuarie 2024 reclamanta Popa Marcela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat faptul că, a fost în căsătorie cu pârâtul *****, iar prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06.12.2023 în urma neânțelegerilor familiare au divorțat.

Susține că, din căsătoria comună au doi copii minori - fiica *****, născută la ***** și fiul *****, născut la *****, care se află la întreţinerea reclamantei.

Menționează că, în baza hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 a fost modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori stabilit prin hotărîrea anterioară, și s-a încasat de la Popa Valeriu în beneficiul lui Popa Marcela pensia pentru întreținerea fiicei *****, născută la ***** și fiului *****, născut la ***** în mărime de 1500,00 lei lunar fiecare.

Susține că, în prezent situația materială a reclamantei este una complicată, veniturile pe care le realizează sunt insuficiente, iar suma achitată de pârât pentru

întreținerea copiilor este prea mică. De asemenea, prețurile la produsele alimentare și mărfurile industriale au crescut considerabil, și pe cale de consecință întreținerea copiilor minori necesită mai multe surse financiare.

Menționează că, pârâtul are o situație financiară mai bună, el merge permanent la câștig peste hotarele țării, unde realizează venituri considerabile din munci neoficiale, având posibilitatea de a achita o pensie de întreținere mai mare.

Solicită să fie modificat cuantumul pensiei de întreţinere încasate din contul pârâtului Popa Valeriu conform hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 pentru întreţinerea copiilor minori - fiicei *****, născută la ***** și fiului *****, născut la ***** şi de încasat în mod forţat în folosul său din contul pârâtului Popa Valeriu pensie de întreţinere în sumă fixă în mărime de 3 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu ziua adresării în judecată cu această cerere și până la majoratul copiilor s-au schimbarea situaţiei materiale a părţilor.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Popa Marcela împotriva lui Popa Valeriu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori.

- S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 şi pe viitor de încasat de la Popa Valeriu în beneficiul lui Popa Marcela pensie pentru întreţinerea copilului minor, fiicei ***** născută la ***** și fiului *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 16 ianuarie 2024, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părţilor.
- S-a încasat de la Popa Valeriu în beneficiul statului taxa de stat 1 440 lei.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024, la data de 19 aprilie 2024, avocatul Cebotari Vitalii în interesele lui Popa Valeriu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, consideră hotărârea nefondată, solicită admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 septembrie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Popa Valeriu prin intermediul avocatului Cebotari Vitalii împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024, s-a comunicat apelantului Popa Valeriu prin intermediul avocatului Cebotari Vitalii despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a apelului motivat, a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 450,50 lei, și a taxei de timbru în mărime de

200 lei, stabilindu-i termen până la data de 16 octombrie 2024 ora 16.00. S-a explicat apelantei, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menţionate și la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți, până la data de 16 octombrie 2024 ora 16.00, nu va fi prezentat și înregistrat apelul motivat, bonul de plată a taxei de stat în original în mărime de 450,50 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei.

La data de 14 octombrie 2024, avocatul Vitalii Cebotari în interesele lui Popa Valeriu, prin intermediul poștei electronice, a depus cerere de apel motivat, dovada achitării taxei de stat și a taxei de timbru. (f.d.92-96)

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2024 s-a acceptat apelul spre examinare și s-a numit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru data de 16 ianuarie 2025, ora 11.00. (f.d.97-98)

Argumentele părților:

În motivarea apelului, avocatul Vitalii Cebotari în interesele lui Popa Valeriu a invocat faptul că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond și a solicitat casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 10.04.2024 cu dispunerea rejudecării cauzei de către Judecătoria Soroca, sediul central pe motivul încălcării conflictului de competență.

A menționat faptul că, instanța de fond a respins demersal privind strămutarea cauzei, nefiind emisă în acest sens o încheiere judecătorească și fără a face referire inclusiv în hotărârea contestată la vreo prevedere legală care ar permite examinarea prezentei cauze după competență la alegerea reclamantului.

Atrage atenția Colegiului că, potrivit prevederilor art.39 alin.(4) al CPC, legiuitorul oferă posibilitatea reclamantului în înaintarea acțiunii în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul său pentru cauze de plata pensiei de întreținere. Popa Marcela solicită nu achitarea pensiei de întreținere, dar modificarea cuantumului acestei pensii care a fost anterior stabilit, drept urmare în temeiul art.38 CPC reclamantul poate înainta acțiunea în oricare din sediile instanței în a cărei rază se află domiciliul pârâtului. Consideră că, în cazul de față hotărârea Judecătoriei Dochia, sediu central din 10 aprilie 2024 urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei pe motivul încălcării conflictului competenței jurisdicționale.

Menționează că, instanța de fond pripit a ajuns la concluzia că pensia de întreținere a copilului minor *****, născută la ***** și fiului *****, născut la *****, urmează a fi încasată începând cu 16 ianuarie 2024 adică din momentul adresării, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părţilor, or, întra-adevăr legiuitorul în art.99 alin.(1) al Codului familiei a protejat copiii și a stabilit posibilitatea instanțelor de judecată să hotărască încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii, în cazul dat se solicită doar modificarea

cuantumului acesteia care urmează a fi calculat nu din momentul adresării cu cerere în instanța de judecată, dar din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Mai reține că, reclamanta nu a prezentat nici un înscris care să confirme faptul că starea materială a pârâtului Popa Marcel s-a îmbunătățit esențial și că acesta dispune de mijloace financiare suficiente pentru achitarea pensiei de întreținere majorată.

Consideră că, instanța de fond a trecut la examinarea cauzei fără a oferi posibilitatea pârâtului de a se apăra, or, chestiunea cu privire la competență a fost examinată în lipsa pârâtului și reprezentantului acestuia.

Declarațiile părților în ședința de judecată a instanței de apel:

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul apelantului Popa Valeriu, avocatul Cebotari Vitalii fiind prezent a susținut apelul pe motivele de fapt și de drept invocate, a solicitat casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții privind rejudecarea cauzei. A reiterat instanței faptul că, apelantul Popa Valeriu muncește peste hotarele țării și deține grad de dizabilitate. Apelantul solicită să fie stabilită suma în mărime de 1 500 lei lunar (potrivit Biroului de Statistică), iar în sensul majorării acțiunea să fie respinsă. Consideră că, cauza urma a fi soluționată de către Judecătoria Soroca, unde își are domiciliul apelantul.

Intimata Popa Marcela fiind citată legal despre locul, data și ora ședinței nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar despre motivele neprezenței sale nu a anunțat instanța de apel.

În temeiul art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în absența participanților la proces citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei.

Aprecierea instanței de apel :

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Colegiul civil reține că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 10 aprilie 2024 (f.d.60-61), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 19 aprilie 2024 (f.d.76-79), fiind înregistrat la Judecătoria Drochia, sediul central, cu nr. 4499, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

Conform art. 385 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art. 373 CPC, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei*.

În temeiul art.130 CPC, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.*

Potrivit art.240 alin.1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Colegiul civil consideră că, fiind investită cu judecarea cauzei în speță, prima instanță, reieșind din temeiurile şi obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei şi apreciind probele prezentate de părți conform prevederilor art.130 Cod de procedură civilă, corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Popa Marcela.

Astfel, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord nestabilind careva temeiuri de casare a hotărârii contestate ajunge la concluzia de a o menține din următoarele considerente.

Așadar, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel relevă că, întreţinerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că *părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.*

Conform art.3 alin.(1) al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de Pagină din către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.*

Potrivit art.5 al Convenţiei, *statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.*

În conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) al Convenţiei, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţie, *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând*

responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Aceste dispoziţii se conţin şi în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30-11-2023, care prevede că, *ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.*

Potrivit art.52 alin. (1), art.53 alin. (1) şi art.61 alin. (1) Codul familiei, *desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi.*

În conformitate cu prevederile art.60 alin.1) 2) Cod familiei, *părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

Potrivit art.74 Codul Familiei, (1) *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material*.

Art. 75 Codul Familiei prevede că, *(1) pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 pentru un copil, 1/3 pentru 2 copii şi 1/2 pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. (3) în cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinate conform art. 76.*

Prin urmare, art.76 Codul Familiei stipulează că, *(1) în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi*

păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În cadrul examinării cauzei, s-a constatat cu certitudine că, Popa Marcela și Popa Valeriu, au fost în relații de căsătorie. În timpul căsătoriei s-au născut copii minori *****, născută la data de ***** şi *****, născut la *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 06.12.2023, a fost desfăcută căsătoria între părți și domiciliul copiilor minori: *****, născută la data de ***** şi *****, născut la ***** a fost stabilit cu mama. (f.d.18)

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 28.05.2019, s-a încasat de la Popa Valeriu, în beneficiul lui Popa Marcela pensie alimentară pentru întreținerea copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la ***** în mărime de 780,00 lei lunar pentru fiecare, iar prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 28.05.2019 și s-a încasat de la Popa Valeriu, în beneficiul lui Popa Marcela pensie de întreținere a copiilor minori *****, născută la ***** și *****, născut la ***** în mărime de 1 500 lei lunar pentru fiecare, începând cu 23.09.2022 și până la schimbarea situației materiale sau familiare a părților însă nu mai târziu de majoratul copiilor. (f.d.19-20)

La data de 16 ianuarie 2024, reclamanta Popa Marcela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Popa Valeriu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori, solicitând să fie modificat cuantumul pensiei de întreţinere încasate din contul pârâtului Popa Valeriu conform hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 pentru întreţinerea copiilor minori - fiicei *****, născută la ***** și fiului *****, născut la ***** şi de încasat în mod forţat în folosul său din contul pârâtului Popa Valeriu pensie de întreţinere în sumă fixă în mărime de 3 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu ziua adresării în judecată cu această cerere și până la majoratul copiilor s-au schimbarea situaţiei materiale a părţilor. (f.d.4-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Popa Marcela împotriva lui Popa Valeriu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 şi pe viitor s-a încasat de la Popa Valeriu în beneficiul lui Popa Marcela pensie pentru întreţinerea copilului minor, fiicei ***** născută la ***** și fiului *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de câte 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 16 ianuarie 2024, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părţilor. S-a încasat de la Popa Valeriu în beneficiul statului taxa de stat 1 440 lei. (f.d.66-70)

Invocând dezacordul cu hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 10

aprilie 2024, la data de 19 aprilie 2024, avocatul Cebotari Vitalii în interesele lui Popa Valeriu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, consideră hotărârea nefodată, solicită admiterea apelului, casarea hotărârii cu dispunerea rejudecării cauzei de către Judecătoria Soroca, sediul central pe motivul încălcării conflictului de competență.

Colegiul civil și de contencios administrativ punctează că în speță obiectul juridic litigios constituie modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit anterior prin hotărâre judecătorească.

În special, prin acțiunea înaintată reclamanta Popa Marcela a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori stabilit prin hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023, de la 1 500 lei lunar la 3 000 lei lunar, pentru fiecare copil în parte reieșind din informația Biroului Național de Statistică.

Colegiul civil reține că sarcina de întreținere a copiilor minori, este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, iar după cum a reținut şi instanța de fond, obligația părintelui este de a asigura condiții bune copilului şi nu doar minimul de existență.

Prin urmare, Colegiul civil relevă că, suma dispusă spre încasare de la apelantul Popa Valeriu în mărime 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, nu este o sumă disproporționat de mare, iar menținerea în continuare a sumei de 1 500 lei lunar pentru fiecare copil, ar leza substanțial drepturile copiilor, or, potrivit datelor statistice oficiale indicate în raportul Biroului Național de Statistică, publicate pe www.statistica.md, cu privire la minimul de existență în Republica Moldova, în anul 2024 semestrul I, minimul de existență pentru copiii din categoria de vârstă 7-17 ani era de 3 532,90 lei, ceea ce denotă faptul că, fiecare părinte ar urma să achite o sumă de cel puțin 1 766,45 lei pentru fiecare copil, însă datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, ori, prin prisma prevederilor art.18 din Legea RM privind drepturile copilului, pct.18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreţinere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor, ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.

Totodată, minimul de existență în Republica Moldova a copiilor minori este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea fiecărui copil.

Astfel, odată ce normele de drept național şi internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului, sunt criteriile după care instanța urmează să se conducă în emiterea hotărârii sale.

Conform art. 118 alin.1), 3) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Colegiul civil accentuează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere instanța de judecată urmează a asigura cu prioritate necesitățile copiilor minori, luând în considerare vârsta copiilor, faptul, că copiii necesită îngrijire continuă, mama minorilor suportând cheltuieli pentru satisfacerea nevoilor materiale ale acestora (medicamente, hrană, îmbrăcăminte etc.). Or, obligația de întreținere se referă la traiul de zi cu zi al copilului, incluzând cheltuielile și grija față de hrană, îmbrăcăminte, medicamente, analize, grădiniță/școală, sporturi, hobbyuri etc., părinții fiind obligați să participe la această întreținere și să poarte în comun această grijă de copil, iar întreținerea presupune și multă muncă fizică necuantificabilă în bani.

Totodată, părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copilului său într-un cuantum corespunzător necesităților copilului, obligație ce îl impune să desfășoare activitate de muncă, cât și să opteze pentru locuri de muncă cu condiții salariale mai avantajoase, astfel încât să asigure copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Suplimentar, Colegiul va reitera faptul că, cei doi copii minori se află la educația și întreținerea mamei Popa Marcela, căreia îi revine sarcina, deloc ușoară, de a asigura necesitățile stringente a copiilor, toate grijile zilnice ce țin de bunăstarea acestora, ceea ce prin compensare, nu îl îndreptățește pe apelant în solicitarea menținerii în continuare a cuantumului stabilit anterior a pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1500,00 lei lunar fiecare copil.

Prin urmare, instanța de fond în mod întemeiat a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Popa Marcela, modificând cuantumul pensiei de întreținerea copiilor minori încasat prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 13.04.2023 şi pe viitor a încasa de la Popa Valeriu în beneficiul lui

Popa Marcela pensie pentru întreţinerea copilului minor, *****, născută la ***** și *****, născut la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 16 ianuarie 2024, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părţilor.

Subsecvent, instanța de apel reține ca fiind incontestabilă menținerea unui nivel de trai al copiilor, care să corespundă necesităților acestora, or, întreținerea oferită de părinte trebuie să corespundă intereselor și necesităților copilului, care să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală, morală și socială, că creeze condiții de viață necesare dezvoltării copiilor, totodată, este de menționat că ambii părinți sunt obligați să contribuie la întreținerea copilului în egală măsură.

Argumentul apelantului precum că deține grad de dizabilitate, nu poate fi reținut de către instanța de apel, atît timp cît acesta nu a prezentat probe în sensul dat. La fel, apelantul nu a demonstrat faptul că, situația lui materială a suferit careva schimbări substanțiale, ceea ce ar face imposibilă modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori în sensul majorării acestuia.

Colegiul civil conchide că, nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, cauza urma a fi soluționată după competență la Judecătoria Soroca, sediul central, la sediul instanței în a cărei rază se află domiciliul pîrîtului/apelantului, or, prevederile art.39 alin.4) CPC, acordă reclamantei dreptul de a înainta acțiunea pentru plata pensiei de întreținere în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantei, fapt pentru care reclamanta a și optat, depunînd cererea de chemare în judecată la Judecătoria Drochia, sediul central. Tot aici, Colegiul civil ține să facă o claritate că art.39 alin.4) CPC indică la acțiunea pentru plata pensiei de întreținere, ceea ce prezumă nu doar acțiunea privind încasarea pensiei de întreținere, dar și modificarea în sensul majorării/micșorării cuantumului pensiei de întreținere.

Drept urmare, din considerentele expuse şi ținând cont de faptul că, hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024 este legală și întemeiată, iar motivele invocate de către apelant sunt irelevante şi declarative ce nu duc la desființarea hotărârii instanței de fond, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menține hotărârea contestată.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil şi de contencios administrativ,-

D e c i d e :

Respinge cererea de apel declarată de Popa Valeriu prin intermediul avocatului Cebotari Vitalii împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 aprilie 2024.

Menține fără modificări hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 10

aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Popa Marcela către Popa Valeriu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător Elena Grumeza

Judecătorii Natalia Costaș

Stanislav Grosu